Inseráty
službu hledajících souvěrců
uveřejňují se zdarma.
(Viz poslední stránka.)

Redakce, nakladatelství
a expedice v Hořovicích,
Čechy. Poštovní, telegrafní,
telefonní a nádražní stanice
Hořovice.

Revue

israel. náboženských obcí v Čechách.

(List hájící zájmy náboženských obcí.)

Inseráty
službu hledajících souvěrců
uveřejňují se zdarma.
(Viz poslední stránku.)

Vychází jednou za měsíc.

K dotazům a návrhům
k dalšímu dodání
jest třeba připojiti poštovné
ve známkách.

Adresa pro telegramy: Revue Hořovice. | Při otištění žádá se o udání pramene. | Náboženské obce, předplácejte na Revui!

Čís. 2. Září 1903. | Předplatné pro Rakousko-Uhersko K 6·— ročně, pro cizinu Mk 6·—. | Ročník I.

Naše snaha.

Chceme utvořiti naším listem jednak pojítko mezi náboženskými obcemi v Čechách, jednak chceme umožniti vůdčím úřadům, spolkům a v čele stojícím souvěrcům, by zvěděli naším listem všechny události, rozhodnutí atd. a působiti tak spojenými silami ku prospěchu náboženských obcí, jakož i ku prospěchu všech souvěrců.

Kdo nás bude podporovati při této práci? Doufáme s jistotou, že všechny náboženské obce ve vlastním zájmu budou nám zasílati veškeré zprávy k uveřejnění.

Těší nás, že můžeme sděliti, že předseda svazu žid. náboženských obcí v Čechách pan dr. Arnold Rosenbacher vyslovil nám svůj souhlas.

Representace náboženské obce pražské abonnovala hned náš list. Předseda representace zemského židovstva p. JUDr. Moric Lichtenstern, který již v 1. čísle našeho listu uveřejnil obšírný článek, sděluje nám dnes mimo jiné: „Přeji podniku mnoho zdaru a buďte přesvědčeni, že mne bude velmi těšiti, bude-li Vám odevšad projeven nutný souhlas.“ Většina náboženských obcí židovských v Čechách pozdravilo úlohu námi převzatou a slíbilo nám svá sdělení.

Pan Zikmund Springer, předseda zemsk. spolku učitelů psal nám: „Při valné hromadě spolku isr. učitelů dne 23. srpna 1903 bylo s jásotem přijato, že zase vycházeti bude v Čechách židovský list, že bude nová židovská veřejná tribuna a že v čele listu stojí neodvislý, energický muž“.

Chceme tedy:

1. Zastávati zájmy všech židů v Čechách.

2. Uveřejňovati v našem listě všechny denní otázky dotýkající se židovství.

3. Dávati podnět k snahám, které by prospívaly našim souvěrcům duševně i hmotně.

4. Uveřejňovati zákonné předpisy týkající se vyučování náboženství a spravování záležitostí náboženských obcí a upozorňovati veřejné zástupce na vše, co týká se židovstva.

5. Působiti k povzbuzení a sesílení kmenové příslušnosti a sebevědomí všech židů.

Úlohy své můžeme vyplniti jen tehdy, když všechny náboženské obce a jejich páni představení budou nás pozorně sledovati a míti vůli nás morálně podporovati.

Děkujeme všem, kdož nám dosud svou spokojenost vyslovili, a voláme k Vám: „Viribus unitis!“.

Jen spojenými silami můžeme dosáhnouti svých přání a svých oprávněných žádostí.

Cirkulář ruského ministra Plehwe.

Jeden ruský židovský časopis uveřejňuje následující tajný cirkulář, který ruský ministr Plehwe všem guvernérům zaslal.

(Dopis ministra Plehweho Dru. Herzlovi, jako vůdci sionistů, jest však později, totiž ze dne 12. září datován.)

Výše uvedený přípis má toto znění:

Ministerstvo vnitra. Tajné.
Zvláštní oddělení policejního departementu.
Ze dne *24. června* pod čís. 6142.

Guvernérům a policejním presidentům.

Dle mé zprávy, předložené policejnímu departementu o tak zvaných sionistických spolcích, určily si tyto původně za úkol, přispívati ku přesídlení židů do Palestiny, aby tam mohl býti založen samostatný židovský stát. Uskutečnění této myšlénky ponechává se však budoucnosti, kdežto spolky omezují svou činnost na vývoj a sesílení národního židovského sebevědomí a spojení židů v nynějších jejich sídlech.

Tento směr, který pracuje proti splynutí židů s ostatními národy a zvětšuje národnostní rozdíly mezi oběma, jest proti základním zákonům státu a nesmí býti tudíž trpěn. Považuji za nutné vůči sionistickým organisacím zaslati tento přípis: Prosím Vaše Blahorodí o okamžitou přesnou zprávu o spolcích sionistických a schůzích jimi pořádaných ve Vašem okresu, jakož i o jejich důležitosti se stanoviska národnostního a státního. Ježto dále považuji za nutné, ještě před zodpověděním hořejších otázek, již dosti silnou sionistickou organisaci a její další vzrůst ve škodlivém směru zadržeti a zastaviti, pokládám za svou povinnost uděliti Vám tato upozornění:

1. Propagandu sionismu ve veřejných místnostech jakož i ve veřejných shromážděních zakázati. V tom ohledu nutno zabrániti činnosti zvláštních agitátorů, tak zv. „Maggidim“, kteří cestují po městech a mě-

FEUILLETON.

Kde domov můj?

(Napsal Julius Bondy, Hořovice.)

Před třiceti lety, to jest v letech sedmdesátých, neměl Karel Kohn nic jiného na mysli, než střižní obchod svého otce. Ač byl již 25 let stár, nevěděl ještě, že bude upřímným národovcem, že přijde doba, kdy stesky a bol národa českého právě tak jej zarmucovati budou, jako každého dobrého Čecha vyznání křesťanského.

Chodil v mládí svém do místní židovsko-německé školy v Brambořicích a učil se dosti dobře. Nejvíce však zajímaly jej zákony židovské a hebrejština; v předmětech těchto vynikal vždy nad žáky ostatní a není tudíž divu, že ve 13. roce svém při zkoušce dospělosti všechny židy v synagoze přítomné vědomostmi svými oslnil a tím arci otci svému nesmírnou radost způsobil.

V roce 1873 zemřel mu otec a on jako jediný syn převzal obchod, oženil se, a vedlo se mu velmi dobře.

Všichni spoluobčané ctili ho jako řádného muže, zvolili jej i do obecního zastupitelstva, ano přiměli jej i k tomu, by se stal členem všech spolků, jako „Sokola“, spolku zpěváckého, občanské besedy a j., krátce uznali jej za „našince“, třeba že byl žid.

Karel Kohn hleděl všemožně své národní přesvědčení uplatniti. Nescházel při žádné schůzi, ať v tom či onom spolku a, bylo-li potřebí, byl zajisté mezi prvními, kteří věcnou a promyšlenou řečí zájmy spolku a národa hájili.

Byl též největším podpůrcem místního odboru Ústřední Matice školské a vůbec všechny národní podniky často i nad síly své podporoval.

Jeho souvěrci, kteří s počátku s nedůvěrou naň hleděli, usoudili nyní, že by také je nejlépe zastupoval, a proto zvolili jej za starostu své náboženské obce.

I v tomto postavení hájil Kohn zájmy národa českého.

V krátkém čase podařilo se mu, že němčina ze židovské obce úplně vymizela a že židovsko-německá škola uzavřena býti musila, jelikož všichni židé dítky své do české školy posílali.

Židovský pan učitel měl nyní více času věnovati se privátnímu vyučování. V domech židovských vyučoval náboženství, v rodinách křesťanských němčině.

Těch židovských dětí, které se ve škole náboženství učily, bylo konečně tak málo, že jim výnosem zemské školní rady jen jedna hodina za 14 dní povolena byla. K účelu tomu scházely se dítky obecné i měšťanské školy každou druhou středu od 3—4 hodin odpoledne.

Toť bylo ovšem velmi málo, zvláště pro děti šestileté, prvním rokem školu navštěvující, které vždy v příští hodině svého pana učitele náboženství sotva poznávaly, tím méně jakýsi prospěch vykazovaly. Koncem školního roku, po odečtení židovských a křesťanských svátků, ukázalo se, že se dítky židovské za celý rok jen 12 hodin náboženství učily. Počet tento byl panu učiteli panem školním inspektorem potvrzen, aby si mohl příslušnou odměnu 12 korun z c. k. státních pokladen vyzvednouti.

Náš pan Karel Kohn byl však vzdor tomu spokojen s prací svou ve prospěch národa, cítil se doma zde mezi Čechy, byl opravdu národovcem!

Jak by také ne? Jeho dědek a bába zemřeli v Brambořicích a jsou tam na židovském hřbitově pochováni; také jeho otec, matka, strýc i všichni ostatní příbuzní žili a zemřeli zde. Zkrátka nikdo nemohl říci: „Ty nejsi našinec!“

stečkách, konají přednášky v synagogách a veřejných shromážděních, aby získali pro hnutí sionistické zvláště lidi nižších tříd.

2. Témuž zákazu podléhají všechny schůzky dosud stávajících sionistických organisací, které jsou rozšířeny po celém Rusku včetně Sibiře, Polska, jakož i ruské střední Asie.

3. Nedovoliti schůze delegátů organisací sionistických.

4. Všechny od vlády nedovolené sbírky peněžní dle čís. 92, odděl. 1. sbírky zákonů pro 1902, zakázané akcie a prozatímní úpisy londýnské koloniální banky, dále veřejné mezi židovským obyvatelstvem pořádané sbírky ku zvětšení židovského národního fondu musí býti potlačeny na první oznámení o pořádání takových sbírek. Všechny osoby, stojící v popředí takových sionistických organisací, musí se podpisem zavázati, že se vzdávají vedení hnutí a že nebudou pořádati podobných sbírek. Obnosy nalézající se v jejich rukách, nechť se odvedou některému dobročinnému ústavu židovskému (ku př. v Oděse existující společnosti ku podporování židovských rolníků a řemeslníků v Palestině a Syrii). Akcie a prozatímní úpisy židovské koloniální banky jakož i známky židovského národního fondu nechť se skonfiskují a osoby, které se zabývají rozšiřováním těchto dokumentů, nechť se zaváží podpisem, že se vzdávají této činnosti. Činnost taková je tím škodlivější, že dárcové peněz pro sionistické účely jsou namnoze občané nejchudších tříd.

5. Také musí státi pod stálým dozorem židovské školy, čítárny, nedělní školy, knihovny a veřejné přednášky.

6. Při volbách rabínů, kandidátů rabínů a ostatních zástupců obce nechť je dobře známa jejich činnost v organisaci sionistické.

Podepsáni: Plehwe.
Lopuchin.

Anglická Východní Afrika.

K návrhu osídlení Východní Afriky přinášejí „Jüd. Volksstimme" tato zajímavá data:

Podnebí onoho území jest dle kompetentních zpráv podobné podnebí jižní Anglie. Území, které lord Lansdowne chce ponechati ku zřízení židovské kolonie, leží na planině mezi Nairobi a Mau, na železnici, která jde z Mombassu, z pobřeží k jezeru Viktorii.

Nairobi leží asi 6000 m nad mořem, 330 angl. mil od Mombassu; Mau leží o 1000 *m* výše a jest vzdálen 150 angl. mil od Nairobi. Sir H. H. Johnston, bývalý správce Ugandy, líčí krajinu tu ve své zprávě z roku 1901 takto: Ve východní části ochranného území Ugandy naléžá se krajina, jaké podobné v tropické Africe nenalezneme; území asi 12.000 angl. čtverečných mil, výborně zavodněné, s úrodnou půdou, s mírným a úplně zdravým podnebím, s překrásnými lesy a téměř neobydlené. Krajina ta leží mezi 6000 a 10.000 stopami nad mořem. Jest pro Evropana právě tak výhodná k obývání, jako spojená království, anglická Kolumbie nebo mírné části jižní Afriky. Jest to území, v němž může obyvatel nalézti vděčnou odměnu své práce. Ohromné části jsou posázeny stromy, poskytujícími gummu, která má právě nyní vysokou cenu. Velikou cenu mají též někde divoce rostoucí keře kávové, šelak, stavební dříví a i dřevo ebenové. Bavlna a indigo roste divoce neb polodivoce na značných územích.

Dále píše sir H. H. Johnston: „Očekávají nás překvapení, jako nález zlata a diamantů v jižní Africe. Znalci země té očekávají určitě, že Uganda bude za krátko výnosná, tak že všechen kapitál věnovaný zřízení kolonie a železnice se navrátí.

Ježto země ta potřebuje bílé obyvatelstvo, přeje si vláda židy vypuzené z Polska a Ruska k upravení Ugandy. Hlavní město anglické Východní Afriky, Mombassa, sídlo anglické východoafrické společnosti, má asi 20.000 obyvatel a také několik kamenných domů, mezi nimi nemocnici, celnici, ostatní však jen chaty černošské, které jsou ukryty v háji kokosových palem. Město má nejlepší přístav na pobřeží zanzibarském a jest telegrafem spojeno se Zanzibarem. Dovážejí se sem látky, mosaz, železný drát, perly a rýže, vyváží pak slonová kost, gumma, kopál a podobné.

Bouře protižidovské.

„Neue Freie Presse" píše: Krvavé výstupy proti židovskému obyvatelstvu v Zablotowě znepokojují vážně politické kruhy. Dle věrohodných informací má případ Zablotovský symptomatický význam a výstupy tyto jsou výsledkem silné agitace, která se nyní obrací proti židům, ve skutečnosti však asi se obrátí proti majetnýu třídám. Události ty jsou tím povážlivější, že nebyl k nim dán žádný podnět a že přepadení židovského obyvatelstva v Zablotowě udál se úplně bez příčiny. Jest zřejmo, že takové události znepokojují židovské obyvatelstvo na venkově i všechny vážné politické kruhy. Proto tamější okresní maršálek, říšský a zemský poslanec R. z Moysy, který zajisté tyto události správně posoudil, postavil se v čelo deputace, která žádala místodržitele hraběte Potockého o energické zakročení. K této deputaci připojili se veškeří židovští zemští poslanci, dr. Fruchtmann, dr. Kolischer, dr. Löwenstein a dr. Rappaport. Místodržitel ujistil tuto deputaci, že se již zasadil o to, aby takovéto výstupy byly energicky potlačovány, a že, bude-li mu možno, súčastní se sám tohoto zakročení. Toto přísné, mužné, loyální ujištění místodržitelovo uspokojilo deputaci.

„Bukowianer Post" píše:

Včera sdělil nám přítel našeho listu překvapující zprávu, že byl svědkem bouří protižidovských v Zablotowě, o jichž velikosti nemožno nám dosud souditi, ježto soudruh ten jeviště opustil. V pátek byl totiž v Zablotowě trh, jeden z největších dobytčích trhů ve Vých. Haliči, kterého se súčastnilo 5—6000 sedláků z okolí. Náhle rozšířila se dle známého předpisu zpráva, že židé zabili selku, a ihned byla báchorka ta známa mezi vším obyvatelstvem, které obrátilo se proti místním židům a vytlouklo jim okna u bytů i obchodů. Na tržišti vrhli se jinověrci na židy a farář, který se díval ze svého domu na toto divadlo, odpověděl mužů, který jej žádal, aby uklidnil sedláky: „Co je se zabitou selkou?" Daleko široko nebylo četníka, židé uprchli do sklepů a když konečně přišel jeden strážník, bylo na něho házeno kamením a byl zraněn. Pak přišli ještě dva četníci, ale nemohli také nic si počíti. Když starosta města spěchal na poštu, aby povolal telegraficky vojsko z Kolomeje, obdržel za odpověď, že telegrafní linie do Kolomeje nemůže býti ihned upotřebena!! Na nádraží jej úředník, kterého žádal o přijetí depeše, hrubě odbyl. Když se však přece k tomu pohnul, připojil: „Depeše bude nejméně 2 hodiny zde ležet!" Zatím židé stále

---

Vždyť bylo v místě více přistěhovalců, kteří tu za poměrně krátký čas úplně zdomácněli a ode všech za domácí považováni byli. Tak na př. továrník Arthur Hellmuth, jehož rodiče přistěhovali se z Pruska. On, chodě zde do školy a vychováván s ostatní mládeží v duchu českém, byl od svého mládí horlivým Čechem, ano i vůdcem mnoha místních spolků a nikomu již ani na mysl nepřišlo, že jest původu cizího.

Roku 1888 byl Karel Kohn zvolen městským radním, Kdyby byl mohl na jisto slíbit, že se dá pokřtíti, byli by jej i purkmistrem udělali.

Ve prospěch města stále mnoho pracoval, byl prozíravý a spravedlivý pracovník, nehleděl nikdy vlastního svého prospěchu, nýbrž měl vždy blaho a rozkvět města na zřeteli.

Starost, co by měl činiti, aby v něm křesťanští jeho spoluobčané více „žida" neviděli, stála jej mnoho bezesných nocí.

Stalo se nejednou, že se v Besedě se svými křesťanskými přátely při nenucené, veselé zábavě dlouho do noci zdržel.

Když se jednou po větší pitce pozdě po půlnoci, veda se s prvním radním, domů ubíral, byl náhle tímto osloven:

„Karle, já tě mám rád jako bratra, jen kdybys nebyl žid."

„Inu, co pak já za to mohu?" řekl Karel bolně dojat.

„Ale mlč, vždyť já vím, to já jenom tak. Vždyť jsme všichni stejní, židé jako křesťané, Bůh nás všechny stvořil," odpověděl pan radní, chtěje tímto špatný dojem svých slov, která se Kohna bolestně dotkla, seslabiti.

Kohn cítil však, že to je pouhá omluva, že slova před tím pronesená byla upřímně míněna.

Roku 1897, když již antisemitismus v českém národě, zvláště pak ve svobodomyslných listech národních neslýchané orgie slavil, nebyl sice Karel Kohn již radním, měl však ještě dosti vážnosti, neboť zásluhy o město a spolky jemu odepřeny býti nemohly.

Spolek „Sokol" usnesl se, že žádný žid jeho členem býti nesmí (třebas že od židů často podpory vybíral), a ostatní spolky židů do zábav svých vůbec nezvaly.

Při volbách řídili se židé již dávno přáním místních vůdců, nebylo tedy více zapotřebí je k sobě táhnouti. I odkopli se, jak se obyčejně děje těm, jichž více nepotřebujeme. Jedině Karel Kohn měl ještě vliv a požíval úcty a vážnosti ve společenském životě v Brambořicích.

Jednoho večera rozbíjeli páni kluci — mládež — dorost — židům okna. První prasklo u Karla Kohna. Ještě v noci o 12. hodině musil je sklenář zasklíti, by hanbu tuto nikdo neviděl.

Druhého dne byla sobota. Večer o 8. hodině shromáždilo se na náměstí as 30 mladíků různého vzdělání. Jeden z občanů s modrými brejlemi, s viržinkem v ústech, byl jich vůdcem. Slyšel jsem, jak jednomu výrostku do ucha šeptal: „Nejdříve Kohnovi!"

Drželi se statečně, v půlhodině měli všichni židé všechna okna roztlučena.

Pan Karel Kohn běžel do Besedy. Tam seděl pan starosta, první radní, policejní komisař, jeden pan úředník. Všecek rozčilen vyprávěl, co se stalo, aniž by byl v pohnutí svém pozoroval nepatrný škodolibý úsměv přítomných pánů.

Pan stavitel Liška, starý to pán, řekl: „Karle, nerozčiluj se pro pár oken, vždyť tobě to neškodí a o ty druhé se nestarej, co je ti do nich! Ty jsi našinec a my jsme toho mínění, že se těm židům dobře stalo, vždyť jsou to cizáci."

trpěli a na tržišti přihlížela honorace města (lékárník atd.), neb byla to pro ně zábava dívati se, jak otevřeli bednu vajec a je rozbili, drůbež vyhazovali z obalů atd. Nemůžeme okamžitě přesně zpraviti o průběhu a konci události Zablotowské, ježto nemáme prozatím oficielní zprávy. Jest politování hodno, že takovéto výstupy se mohou v Rakousku stát a jsou nečinně trpěny.

Z Kolomeje (nádraží) telegrafují nám: Při protižidovských bouřích v Zablotowě byl jeden žid zabit a 13 těžce zraněno. Všechny židovské domy jsou zpustošeny. Většina židů uprchla do Kolomeje. Nádraží je židovskými uprchlíky silně obsazeno. Na peroně odehrávají se strašlivé scény.

Tolstoj, Gorkij a židé.

Tento Rus, jeden z nejšlechetnějších Slovanů, píše mezi jiném o židech:

„Moje city k židům nemohou jiné než bratrské býti.

Miluji je ne proto, že jsou židé, nýbrž že jsou lidé a děti jednoho Boha jako my, a tyto mé city nepotřebují žádné námahy, jelikož jsem osobně mnoho a mnoho dobrého lidu židovského seznal.“

Maxim Gorkij, ruský spisovatel, píše o Kišeněvu:

„V posledních letech vyskytuje se častěji nepřátelské napadávání židů, které naše rozhorlení a stud vyvolávají, a naší zemi jen ku hanbě slouží.

Lidé, kteří se za křesťany vydávají, lidé, kteří prohlašují, že na Božské milosrdenství a slitování věří, tito lidé ve dnech zasvěcených vzkříšení svého Boha zaměstnávají se tím, že děti a starce vraždí, ženy znásilňují — a lidi onoho kmene, z něhož jejich Kristus pochází, trýzní a mučí. —

Kdo je tímto zločinem vinen?

Bylo by příliš lehkomyslné a nespravedlivé ono „množství“, které židy vraždí a olupuje, viniti a odsuzovati.

Vinu na tom nesou lidé největší inteligence, kteří ono „množství“ k lupičství a vraždění vedou.

Inteligentní ono „množství“ je ale tlupa zbabělých otroků, kteří před každou mocí na kolena padají, a ač slušného jsou zevnějšku, každou lež ochotně za bernou minci přijímají.

Oněmi, hnus vzbuzujícími činy v Kišeněvu jest inteligentní třída lidské společnosti právě tak vina, jako sami činní vrazi.

Nejen proto, že židy ve svou ochranu nevzala a se takřka z vraždění židů těšila, nýbrž, a to zvláště proto, že ony vrahy a a nevraživce po dlouhá léta vychovávala.

To jsou praví původci oněch podlých a hnus vzbuzujících zločinů.

To jsou oni štváči ku loupení a vraždění, pokrytci s jménem Božím na rtech!

Hanba nechť padne na jich zlé hlavy, oheň svědomí nechť pálí je v prohnilých srdcích jejich!

Oni lidé pak, kteří dosud tak zkaženi nejsou, musí volky nevolky, aby hanu a ostudu ze svědomí svého setřeli, oloupeným a osiřelým židům — těmto příslušníkům onoho národa, z jehož středu pro svět tolik opravdu velkých mužů vyšlo — pomocné ruky své nabídnouti!“

Ze sionistického kongressu.

Slavný spisovatel Israel Zangwill, známý též česky čtoucímu čtenářstvu svou knihou „Snílkové ghetta,“ vrátiv se co delegát ze VI. sionistického kongressu, referoval o nèm ve schůzi návštívené přes 5000 posluchači v Great-Assembly-Hall.

Pravil asi toto: Dnes přiblížili jsme se zemi našich tužeb, Palestině, tak jako nikdy od dob hrdinéhoBar Kochby. Palestiny nelze dosáhnouti násilím. Jen politikou můžeme jí nabýti a politika provozována byla na VI. sionistickém kongressu, z něhož jsme se právě vrátili. Ovšem, kongress basilejský čítá již několik let, ale dosud byl to jen přípravný parlament. Všechny naše řeči jásaly, všechny naše sionistické písně sloužily jen k tomu, aby sbíraly armádu, byly jen marseillaisou, aby pobádaly k východu. Ale nyní již vycházíme, nyní jsme na cestě k Sionu. Probudili jsme se z prázdných snů, překračovali jsme překážky a tím jdeme ku předu.

Dříve a nyní.

Založíme-li v anglické části Východní Afriky kolonii, není takového významu, jako ta okolnost, že hnuti naše jest nyní vážné politické hnutí, které jest officielně uznáno od dvou největších velmocí světa, Anglie a Ruska, že jsme tím vznesli národ židovský na výši, s které již shroutiti se nemůže. Větší část posluchačstva jest asi proti návrhu Východní Afriky; ale nechť pomyslí, jaká byla židovská historie od doby zániku říše, a představí si ten trpký život v ghettu, ta pronásledování ohněm a mečem, ta žlutá, potupná znamení, která jsme musili nositi; nechť si pomyslí, že představení obce musili si choditi každoročně pro pohlavek do křesťanského města, že židé celá století neměli práva k obývání země a podobné. A nyní nabízejí nám nejkrásnější a nejcennější území ve Východní Africe, abychom tam zřídili anglickou kolonii se židovským home rule, se židovskými národními mravy a se židovským správcem. Pak uznají zajisté i nejzapřisáhlejší nepřátelé nového projektu, že již pouhé nabídnuti jest triumfem pro naši organisaci. Není to však jen triumf pro sionism, ale také morální triumf pro Anglii a vítězství lidstva. Nejen my židé, ale všichni lidé, kteří bojují pro povznesení lidstva, budou vděčni národu, který tímto skvoucím paprskem ozářil temnotu naši doby.

Šechešejonu nepřátel návrhu.

Jaký div pak, když i nepřátelští členové akčního komité volali při předčítání dopisu ministerstva vnějších záležitostí: šechešejonu! „Ex Afrika semper quid novi,“ praví latinské přísloví. A černý zemědíl skrývá ještě mnohá překvapení. Snad jest mu určeno, aby byl zemědílem světla. Ale ne jen na tom, že jsme uznané politické sdružení, které jest povoláno vyjednávati o kolonisaci a bude s to jednoho dne vyjednávati o kolonisaci v Palestině, nejen na tom spočívá mé tvrzení, že jsme Palestině blíže.

Dopis Plehweho společnosti „Ica“

Kongress vynesl na světlo ještě jeden historický dokument: dopis pana Plehweho, který jasně označuje poměr Ruska k sionismu. Přivede zajisté do rozpaků ty, kteří se domýšlejí, že židovská otázka může býti rozřešena jen v Rusku. Nám sionistům není to však nic nového.

Neuveřejnil jsem v jedné sionistické schůzi tajné dohodnutí mezi Ruskem a Jewish Colonisation Assoziation, v němž Rusko chtělo pomoci židům k stěhování? Nevzpomínáte na návrh ministerské rady, že bude každému stěhujícímu se židu vyplaceno 5 rublů 84 kopejek? Tehdy nebylo to Rusko, které přivolilo, ale byla to Ica. Rusko jde dnes tak daleko, že slibuje svůj diplomatický vliv k tomu, abychom získali Palestinu.

Dobrá vůle a prospěch Ruska.

Nepochybujeme o dobré vůli Ruska, neboť jest jisto, že návrh ku stěhování má býti k jeho vlastnímu prospěchu. Snaha politiky Ruska jest, poruštiti veškeré své obyvatelstvo. Ale poruštiti židovská bydliště se ani Rusku nepodaří. Jest to nad jeho sílu. Jen svoboda mohla by židy poruštiti. Jest jisto, že kdyby všichni židé odstěhovali se do Palestiny, Rusko by ztrátu tu těžce pociťovalo a i litovalo; ale takové přesídlení nenastane. Myslím, že i nejnadšenější řečníci sionističtí nepředstavují si věc tu náhlou změnou, jako: v pondělí ráno 5 milionů židů v Rnsku a ve čtvrtek odpoledne 5 milionů v Palestině. Možný jest jen nenáhlý pohyb z Ruska do Palestiny. Otevře-li zadní dvířka, stráví pak Rusko snáze omezená bydliště a nevyvolá to změnu v jeho průmyslu a financích. V Palestině zase otevřením země stoupati bude blahobyt ku zdaru příjmů sultanových. Ve skutečnosti, nehledě k náboženským přesvědčením, výhradně s politického stanoviska, jest basilejský program tak rozumný, že **bude** jednou proveden. Rusko má obyvatelstvo, které nepotřebuje, a Palestina, jeho sousední země na druhé straně Černého moře, jest řídce obydlena. Řešení naše jest jednoduché, jest v takovém souhlasu s dnešní politikou Ruska, jest tak výhodné pro Rusko, jest tak uklidňující pro vlády, tak užitečné pro Anglii a Ameriku, jichž přistěhovalecké problémy najednou rozluští, že kdyby tento jasný plán nebyl uskutečněn, soudili bychom, že svět, v němž žijeme, jest bláhový.

(Pokračování.)

Malý oznamovatel.

Memento!

a to neobyčejně rázné memento našim některým židům, přináší soudní jednání dne 20. srpna t. r. v Mladé Boleslavi odbývané, ku kterému samy „N. L.“, jak známo, nepříliš filosemitský list, poznamenávají: „U židů málo kdy se stává, aby syn tak daleko se zapomněl, že by na vlastního otce ruku vztáhl a židovstvo pohanil“.

Ano, posud málo takových případů lze židům zaznamenati, aby syn svého vlastního otce zbil a jemu pod spíláním „židů smradlavých“ zabitím hrozil.

Ano byl, a to doznati musí i ten nejhorlivější obhájce stávajícího pořádku, mezi námi pachatel tak hrozného činu.

Vyšel z oněch řad, které nechtějí znát židovský mrav, nechtějí nic věděti o rodinném

---

Karel Kohn seděl jak na jehlách. Ne věděl, má-li dáti Liškovi odpověď, či má-li se sebrat a z této společnosti odejíti. Konečně dopil a odešel, neb pozoroval, jak velice se slova Lišky druhým lišákům zamlouvala.

Roku 1899 odstěhoval se Karel Kohn do Prahy, koupil si Na příkopech dům a vyhledal si jen židovskou společnost. Českonárodní city uzavřel ve svém nitru.

Děti své posílá každodenně učit se náboženství k židovskému učiteli a sám chodí denně do synagogy.

Po roce jsem jej navštívil.

Mezi řečí tázal jsem se ho, jak nyní soudí o ruchu národním?

Zamumlal něco, složil ruce v klín jako k modlitbě a zrak sklopil k zemi.

Konečně se na mne podíval a, maje v očích plno slz, řekl: „Víte, bratře, já jsem nyní jen žid.“

Neodpověděl jsem ani slovíčka. Seděl jsem klidně tak dlouho, až jsem myslil, že Kohn svůj bol utišil. Pak jsem pozvedl pohár dobrým jeho vínem naplněný, chtěje mu na zdraví připíti. Nyní opět pohlédl na mne a v smutných očích jeho četl jsem němou otázku: „Kde vlast je má?“

životu, námi po otcích zděděnému; oni ve svém zaslepení obětují vše, nač by jinak hrdými býti měli.

Jemný mrav, jenž vyplývá z náboženství a rozsáhlejšího vědění, které dříve se dostalo židovskému dítěti ve školách náboženských, mizí co den víc a více v řadách venkovských židů našich. — Odrost pak, vychován jsa většinou bez vyučování v náboženství, dozrává v živel, který nemá na sobě mimo jména zcela nic židovského, jak viděli jsme na onom mladíku, jenž stál v Mladé Boleslavi před soudem.

Ač jest to posud ojedinělý případ, nutno se obávati, že za dnešních poměrů může se opakovati.

Tlučte se v prsa Vy, kteří jste náboženských škol zrušili, aniž byste se byli o jakoukoli náhradu postarali! *Jehuda.*

Jak daleko

jsme to přivedli v zapírání původu našeho, dokládá nám hřbitov Třebotovský u Zbraslavi. Tamční náhrobek židovské ženě postavený, jenž neobsahuje mimo větu v české řeči ani jediného hebrejského slova, ba dokonce ani hebrejského jména oné ženy, takže nám nebylo možno, pomodliti se za ni v jazyce nám posvátném.

Zdali jednali její ctitelé ve smyslu zemřelé a zdali dosáhli cíle svého, jejž chtěli dosáhnouti postavením náhrobního kamene, dle všeho uctíti památku zvěčnělé, ponecháme směle čtenářstvu našemu, které se mimoděk as táže, kde bylo pohřební bratrstvo?

Jehuda.

Také židovský učitel.

Měli jsme tu česť při sjezdu židovských učitelů v Praze dne 23. m. m. odbývaném, seznati učitele, jenž hrdě se k tomu doznával, že při „Seder“ neprovolává „Lešono habo byjerošolojim“, a že veškerých proseb v modlitbě „Tefila“, vztahující se na Zion, na znovuzřízení říše židovské, na obrození národa atd., ze zásady (?) vynechává.

Otázkou nezodpověděnou jest a zůstává, jestli takový muž jest za učitele naší mládeže židovské způsobilý a jestli nevychovává spíše odrodilce druhu nejnebezpečnějšího.

Pan Š. (celé jméno říci nechceme, ač jej, když zapotřebí bude, nezamlčíme) má za hodnost svou, které smýšlením svým způsobilým naprosto není, co děkovati jen nerovnaným poměrům, které podobným živlům nezabraňují, působiti na výchovu naší mládeže.

Upozorňujeme tímto kruhy v židovstvu dosud směrodatné, by dohlédli na muže, kterým svěřují výchovu dorostu svého.

A když i sami nejsou židy, ať alespoň jsou jimi učitelé jejich dětí. Či snad přejou ze zásady takovým živlům, aby tímto způsobem dorost náš spíše v lůně samospasitelné zdomácněl a s ní se spřátelil? Zdá se dle toho tak býti. *Jehuda.*

Žádejte

v kavárnách a hostincích »REVUE« náboženských obcí!

Každý starosta náboženské obce nechť pošle ad circulandum náš list svým souvěrcům a agituje, získává nám abonnenty.

„REVUE“

slouží všem náboženským obcím jako zpravodaj při každé vhodné příležitosti.

Venkovské náboženské obce v Čechách se vyzývají, aby oznámily redakci všechny záležitosti týkající se židovstva.

Židé na venkově! Považujte »REVUE« za orgán, který si předsevzal, kritisovati veřejně bezpráví činěné židům!

Venkovské náboženské obce vyzýváme, aby nám sdělily, zdali souhlasí s našimi návrhy.

Vydavatel a zodpovědný redaktor Julius Bondy, Hořovice. — Knihtiskárna Leo Küche v Plzni.